

ти винних у вчиненні злочинів та не дати їм скористатися грошима, отриманих внаслідок вчинення злочинів. Фінансовий моніторинг є досить перспективною гілкою боротьби зі злочинною діяльністю на території України та за її межами. Будь яка діяльність потребує грошових коштів, але завдяки даному контролю держава зможе слідкувати за переказами на фінансування злочинної діяльності та не допускати їх. В майбутньому законодавство, щодо протидії легалізації доходів отриманих злочинним шляхом обов'язково має бути розширено та розвинуто на прикладі європейських країн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 24.11.2018 №1702-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 50–51. ст. 2057.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Шевченко Ольга Олегівна,

студентка 4 курсу

ІПЮК для СБУ

НЮУ імені Ярослава Мудрого

Шовкопляс Ганна Миколаївна,

кандидат юридичних наук, доцент

кафедри господарського права

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

старший науковий співробітник НДІ ПЗІР НАПрН України

At the stages of the development of a market economy, there is a growing risk of loss of property and profits, which generates demand for the services of insurance companies. The current state of the insurance market of our state takes far not the leading place in the world arena. However, identifying problems,

reforming the whole system of economic relations, social transformations and transformational changes taking place in Ukraine attach particular importance to the resolution of the problem of protection, prompting the search for effective mechanisms for the accumulation of resources of insurers and insureds and their effective use to eliminate the negative consequences of insurance events.

Keywords: insurance, insurance market, insurance company assets, financial instruments.

На етапах розвитку ринкової економіки зростають ризики втрати майна та прибутку, що в свою чергу породжує попит на послуги страхових компаній. Сучасний стан страхового ринку нашої держави займає не передове місце на світовій арені. Однак виявлення проблем, реформування всієї системи економічних відносин, соціальні перетворення та трансформаційні змісти, що відбуваються в Україні, мають особливе значення для вирішення проблеми захисту, спонукають до пошуку дієвих механізмів накопичення ресурсів страховиків та страховиків та їх ефективного використання для усунення негативних наслідків страхових подій.

Ключевые слова: страхование, страховой рынок, страховая компания активы финансовые инструменты.

Сучасні процеси в економіці нашої країни потребують економічних реформ, що створює необхідність розвитку страхового ринку. На сьогоднішній день важливою складовою є формування ефективної системи інструментарію, спрямованого на збільшення рівня конкурентоспроможності страхових компаній та надання конкурентних послуг не лише на внутрішньому, але й зовнішньому ринках.

Страхові компанії самостійно будують свою фінансово-економічну політику і концепції розвитку, розробляють внутрішні фінансові механізми, що сприяють результативності компанії. В умовах становлення та розвитку страхового ринку, для того, щоб страхові компанії змогли ефективно та надійно функціонувати, мати економічну спроможність необхідно проводити бізнес-планування та прогнозування діяльності. Це потребує застосування сучасних методів економіко-математичного моделювання, а саме методів кореляційно-регресійного аналізу, математичного програмування, сучасних технологій імітаційного моделювання та інші [3].

Проблемам формування та розвитку страхування і страхового ринку в Україні присвячено низку наукових праць В. Базилевича, Н. Внукової, О. Філонюка, В. Фурмана, С. Осадця, К. Шелехова, З. Шелудько, Т. Федорової та інших вітчизняних та зарубіжних вчених.

Основною метою даної роботи є дослідження стану страхового ринку та страхових компаній в сучасних умовах, визначити основні проблеми та недоліки й знайти перспективні напрями подальшого розвитку страхових послуг.

Становлення України як самостійної, незалежної і демократичної держави не могло не обумовити створення і розвиток страхового ринку.

Місце страхового ринку у фінансовій системі визначено як роллю різних фінансових інститутів у фінансуванні страхового захисту, так і їх значенням як об'єктів розміщення інвестиційних ресурсів страхових організацій і обслуговування страхової, інвестиційної та інших видів діяльності [3].

Згідно до Закону України від 07.03.1996 «Про страхування» страхування – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів [1].

Специфіка страхування обумовлює безпосередній зв'язок страхового ринку з фінансами підприємств, фінансами населення, банківською системою, державним бюджетом та іншими фінансовими інститутами, в рамках яких реалізуються страхові відносини. У таких відносинах відповідні фінансові інститути виступають як страхувальники і споживачі страхових продуктів. Специфічні відносини складаються також між страховим ринком і державними установами та державними позабюджетними фондами, що пов'язано з організацією обов'язкового страхування.

На сьогоднішній день страховий ринок в Україні нерівномірно розвивається і можна побачити наявність багатьох проблем, частина

з яких притаманна і для інших секторів фінансового ринку (прикладом можуть слугувати проблеми економічного характеру й організаційно-правові), інша частина характерна безпосередньо страховому ринку.

Значну частину таких проблем можна пояснити насамперед прагненням страхових компаній максимізувати свій прибуток, при цьому не звертаючи увагу на довгострокові інтереси галузі та професійну етику.

До таких проблем можна віднести:

- відсутність цілеспрямованої державної політики у цій сфері, що тягне за собою невідповідність вітчизняного законодавства міжнародним стандартам;
- низький рівень попиту фізичних та юридичних осіб на страхові послуги, внаслідок кризи та нестабільної ситуації в країні;
- низький рівень страхових виплат та доходності окремих видів страхування;
- відсутність надійних інвестиційних програм та реальних фінансових механізмів для довгострокового розміщення страхових резервів;
- нерозвиненість національної страхової інфраструктури та слабкі зовнішньоекономічні зв'язки України у сфері страхування з іншими країнами;
- низькі показники конкурентоспроможності українських страхових компаній та значна закритість їх діяльності;
- недостатнє регулювання страхового посередництва.

Вказані вище проблеми могли з'явитися внаслідок негативного впливу певних чинників, таких як: відсутність економічної стабільності в державі, неплатоспроможності населення, дефіциту фінансових ресурсів, прояви монополізму, високий рівень інфляції, що не дозволяє здійснювати довгострокові види страхування в національній валюті, слабкий розвиток фондового ринку, що унеможлиблює використовувати цінні папери як категорію активів для захищеного розміщення страхових резервів.

Проте, не потрібно забувати, що в Україні страховий ринок також має і значний потенціал розвитку, який потребує, перш за все,

детального оцінювання всіх наявних можливостей для сталого розвитку в умовах євроінтеграційних процесів.

Для покращення ситуації необхідно застосувати такі заходи:

- відновлення довіри населення до страховиків, що вимагає серйозних, зрозумілих для потенційних клієнтів, гарантій повернення вкладених коштів і нарахованих на них відсотків;
- посилення контролю за діяльністю страховиків з боку органів страхового нагляду, застосування ними своєчасних заходів, які попереджують неплатоспроможність страховиків;
- удосконалення організаційної структури та створення інфраструктури страхового ринку на рівні світових вимог;
- вдосконалення механізму формування страхових резервів, системи розміщення страхових резервів;
- впровадити нові ефективні та привабливі для населення форми фінансових послуг, зокрема такі, як надання кредитів під заставу страхових полісів;
- інформувати населення через засоби масової інформації про стан страхового ринку і рівень державного контролю за його діяльністю.

Перспективи розвитку ринку страхування в Україні залежатимуть насамперед від подальшого вдосконалення законодавчої бази, яка буде регулювати не тільки сферу страхування, а і загалом всі види діяльності, зокрема розвитку недержавного пенсійного страхування, страхування життя, медичного страхування, іпотечного кредитування, діяльності банків та їх впливу на страхування, а також від створення сприятливої системи функціонування інституту страхових посередників, покращення страхової культури та підвищення довіри до страховиків.

Щодо страхових компаній, необхідно в першу чергу підвищувати ефективність страхового менеджменту, застосовуючи економіко-математичний інструментарій та сучасні технології імітаційного моделювання. Це надасть змогу визначити ступінь активності реагування компанії на зміни страхового ринку з метою своєчасного прийняття відповідних заходів; оцінити ефективність технології формування технічних резервів та загальних активів компанії; спрогнозувати можливі зміни її фінансового становища; визначити прогнозні зна-

чення головних кінцевих показників діяльності страховика. Застосування у страховому менеджменті кількісних моделей дозволить оцінити об'єктивно-необхідний рівень витрат на управління, можливості проведення інвестиційної політики, визначити стратегію проведення маркетингової політики.

Також шляхи покращення та підвищення ефективності страхового ринку зазначенні в проекті Білої книги «Майбутнє в регулюванні небанківського фінансового сектору». Регулювання даного сектору буде здійснюватись з урахуванням стандартів, встановленим європейським законодавством.

У даній книзі змінено вимоги до мінімального необхідного капіталу для страхових компаній та введено певні зміни для страхових посередників.

Проте Біла книга не охоплює весь діапазон питань регулювання та нагляду за небанківським фінансовим сектором [2].

При розгляді сутності страхового ринку, основних проблем його функціонування та перспектив розвитку можна стверджувати, що страховий ринок в цілому є складною системою, яку утворює низка взаємопов'язаних і взаємообумовлених підсистем.

Можна зробити висновок, що впродовж останніх років ситуація на ринку страхових послуг України склалася не зовсім сприятлива. Негативні наслідки кризи призвели до уповільнення темпів росту доходів страхових компаній, зменшення попиту населення на страхові послуги.

Ефективне функціонування страхових компаній в Україні, їх успішний та динамічний розвиток, обсяги та напрями фінансування суб'єктів господарювання залежатимуть від розширення переліку страхових послуг, підвищення їх конкурентоспроможності, удосконалення порядку оподаткування страхової діяльності, підвищення вимог до порядку створення страхових компаній, забезпечення оптимальної структури співвідношення між обов'язковим та добровільним страхуванням та залучення страхового ринку до вирішення проблем соціального страхування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про страхування: Закону України: № 85/96-ВР ід 07.03.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996 р. № 18. стаття 78

2. Проект Біла книга «Майбутнє в регулюванні небанківського фінансового сектору». URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=80189428>.
3. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2011-2020 роки. URL: http://ufu.org.ua/ua/about/activities/strategic_initiatives/5257.
4. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. URL: http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/straxuva_1kv2008_last.pdf.
5. Клепікова О. А. Дослідження динаміки розвитку страхового ринку України як складової світового ринку страхових послуг. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. Одеса: Астропринт, 2010. Т. 15. Вип. 20. С. 101–111
6. Клепікова О. А. Моделювання маркетингової стратегії страхової компанії. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Економіка*. 2013. No 6(147). С. 55–60.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Лемак Крістіна Едуардівна,
*студентка 4 курсу
ІПЮК для СБУ
НЮУ імені Ярослава Мудрого*

Єгорова-Луценко Тетяна Петрівна,
*кандидат юридичних наук,
молодший науковий співробітник
НДІ ПЗІР НАПрН України,
Начальник Головного територіального управління юстиції
у Харківській області*

In this article the peculiarities of the activity of the credit union are considered, the principles of activity and features of functioning are defined. The activity of credit unions in foreign countries is analyzed and the main directions of development of credit unions in Ukraine are determined.

Keywords: credit unions, non-bank institutions, financial services.

В данной статье рассмотрены особенности деятельности кредитного союза, определены принципы деятельности и особенности функциони-